

Dirk MUSSCHOOT

Journalist en auteur

In het pas verschenen boek *Sweethearts* vertelt Dirk MUSSCHOOT het verhaal van Vlaamse vrouwen, nu bijna allemaal negentigplussers, die aan het einde of in de nasleep van de Tweede Wereldoorlog verliefd werden op een Britse militair. „Ik begon hen met veel schroom *sweethearts* te noemen, maar nu spreek ik hen zelfs zo aan. Het werd een soort eretitel.”

‘Ze deden alles om elkaar nog eens te zien’

Jozefien VAN HUFFEL

Binnenkort rijdt Dirk MUSSCHOOT met een stapel *Sweethearts* naar de overkant van het kanaal. „Er moeten er zo veel naar Groot-Brittannië worden verstuurd dat ik ze beter daar op de post doe”, zegt hij. „En dan ben ik er ook nog eens.” De verteller is immers, zo leren we in het boek, niet enkel iemand die altijd te vroeg komt en een drager van vrolijke sokken, maar ook een rasechte anglofiel.

–Vanwaar uw liefde voor alles wat Brits is? Die begon met de overzetboten tussen Oostende en Dover. Mijn vader schetste ze tijdens onze jaarlijkse vakantie in Mariakerke en ik tekende zijn schetsen na en vroeg waar die schepen naartoe voeren. „Als je groter bent, gaan we eraartoe”, zei mijn vader. Ik was een jaar of twaalf toen we op een keer ontielig vroeg opstonden voor een daguitstap naar Dover. Later waren er leerkrachten Engels die de liefde aanwakkerden. Als tiener hoor je tegen leerkrachten te zijn, maar achteraf blijken ze veel betekend te hebben. In 1978 ten slotte ontmoetten we aan het Gardameer een Engelse familie, met wie we nog bevriend zijn. George is overleden, maar Judy komt naar de boekvoorstelling.

„In de meeste gemengde koppels hield iedere partner zijn eigen geloof”

—Uw boek begint in Morpeth, bij Godelieve De Rijcke uit Deinze, die u al even kent. Wanneer wist u dat dit een boek moest worden? Mensen die me goed kennen, waarschuwen anderen soms. „Pas op wat je hem vertelt, want vóór je het weet, maakt hij er een boek van.” Zo’n plan groeit echter geleidelijk. Het verbaast me zelfs dat het me lukt zo ver vooruit te plannen, want ik was een student die pas de avond vóór de deadline begon aan zijn verhandeling.

Een boek rijpt dus jaren. Of ik niet gevloekt heb dat heel wat *sweethearts* er niet meer waren? Ik had hoe dan ook vroeger geboren moeten worden. Mijn eerste boek, over de Vlamingen op de *Titanic*, bezorgde me al het gevoel dat ik het verhaal vroeger beter had kunnen vertellen, want de laatste getuige overleed in de jaren 1960. Ditmaal reconstrueerde ik heel wat levens met de kinderen. Mensen ne-

men hun verhaal mee in hun graf, maar sommige verhalen hebben recht op een publiek. Ze moeten verteld worden opdat wij, de komende generaties, zouden weten waar we vandaan komen.

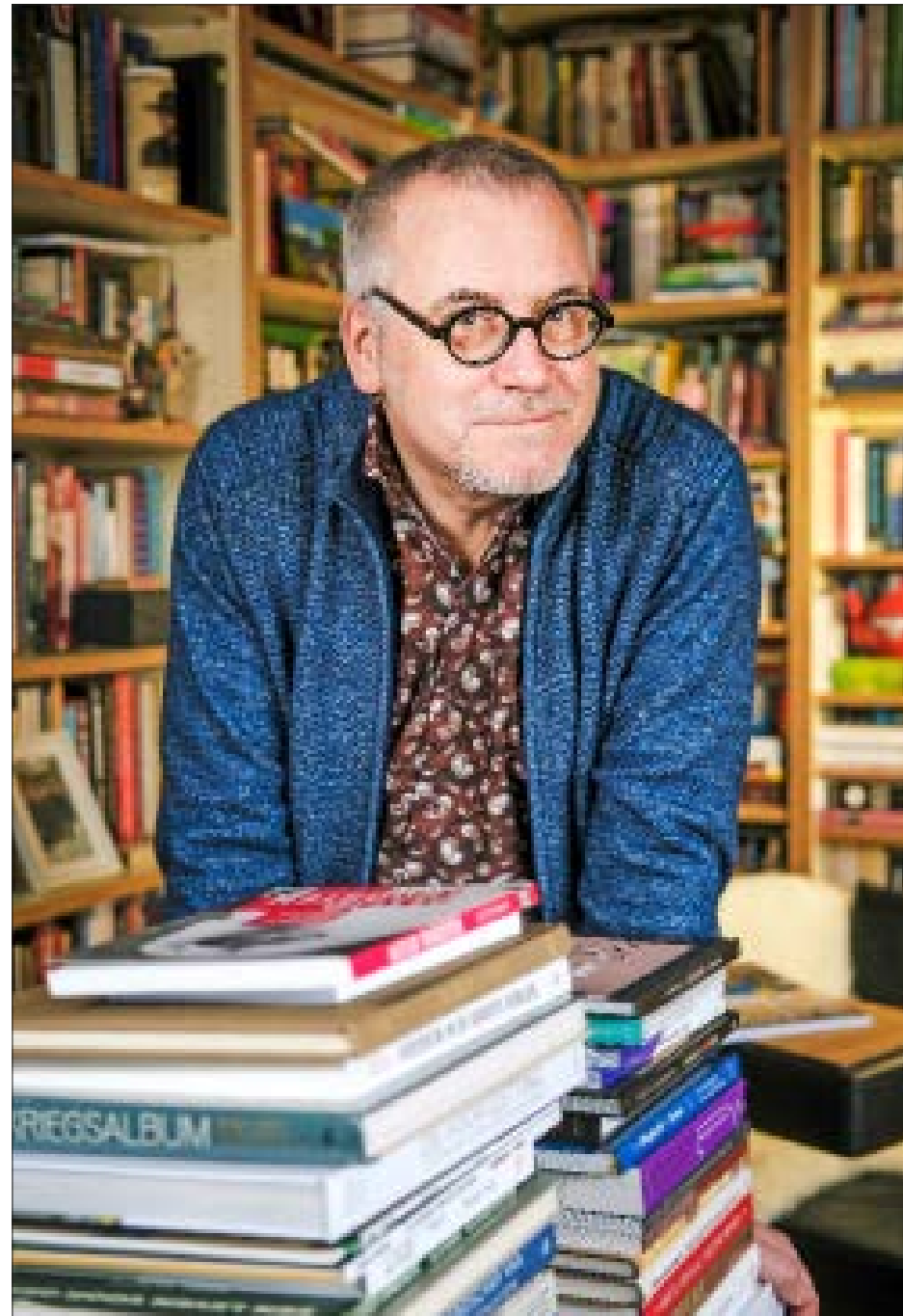
—Is dat het doel van uw schrijverschap? Ik ben van opleiding onderwijzer. Ook als journalist heb ik mensen altijd iets willen vertellen, en niet zomaar een verhaal, maar iets zinvol. Soms krijg ik de kritiek van mijn uitgever dat ik te veel wil uitleggen. Deze keer woonde een van de getuigen bijvoorbeeld in Southampton. Dat is de stad waar de *Titanic* vertrok, dus vóór ik het weet, begin ik daarover te vertellen.

In mijn vorige boeken bracht ik puur het verhaal van de betrokkenen. Vandaag zie je echter dat de reporter overal in beeld komt. Op televisie zie je hem of haar aanbellen bij de getuige. Er bestaat grote belangstelling voor het verhaal achter het verhaal. Ik vertel nu dus hoe de getuigen op mijn pad kwamen en waar ik hen trof. Sfeerschepping moet echter altijd in dienst staan van je onderwerp.

—U schreef al over de bevrijding. Wat verraste u nog aan het verhaal van de *Sweethearts*?

De sterke wil van die koppels om het te maken met elkaar, ondanks alles. Er waren de taalbarrières, er was het feit dat een van beiden zijn land moest verlaten, iets wat toen minder vanzelfsprekend was dan nu. Geen van de vrouwen was ooit in Engeland geweest, een land dat bovendien op zijn gat zat. De rantsoeneringen duurden er vijf jaar langer dan bij ons. Soms werden de koppels door familie of burenen met de nek aangekeken, maar ze zetten door. Ze zagen elkaar graag.

Veel relaties tussen Britse militairen en Vlaamse vrouwen waren dus geen vliegving. Vóór ze trouwden, hadden de meeste koppels al heel wat doorstaan. De militairen werden overgeplaatst en schreven brieven, die de meisjes moeizaam vertaalden, en beiden deden alles om elkaar

Dirk Musschoot: „Er bestaat vandaag grote belangstelling voor het verhaal achter het verhaal. Op televisie zie je ook de reporter die aanbelt.” © Philip Vanoutrive

nog eens te zien. De meesten overbruggen ook een verschil in religie. Sommige mannen werden katholiek, maar vaak hield iedere partner zijn eigen geloof. Het mooiste verhaal is dat van Godelieve De Rijcke. Zij trouwde voor de anglicaanse Kerk met haar Stanley, maar vroeg hem jaren later of hij ook katholiek met haar wilde huren. En dat wilde hij.

—Een deel van de vrouwen woont over het Kanaal. Hoe Vlaams of Belgisch zijn zij nog?

Ze hebben de Britse nationaliteit, maar ze blijven van hier. Sommigen zeggen dat uitdrukkelijk, anderen hebben een schilderij van de Brugse reien hangen of een kruis boven de deur. De Brusselse Jeanne Van Kets trof ik dan weer in een overdadige Engelse woonkamer, met alle tierelantijntjes van dien, maar ze vroeg me wel om garnalen mee te brengen. Ook al verloren sommigen met de jaren hun taal of bedie-

Reageren op dit artikel? Dat kan op www.kerkenleven.be

‘Duits IPB’ klaagt aan: ‘Het probleem zit in het systeem’

Duitse katholieken eisen van bisschoppen gelijkgeschakeling voor vrouwen en afschaffing van celibaatsverplichting

Patrick VERSTUYFT

Vrouwen en mannen in de Duitse Kerk gelijkgeschakelen en vrouwen toegang verlenen tot alle kerkelijke ambten. Bovendien zich actief inzetten om de celibaatsverplichting af te schaffen. Dat zijn twee opmerkelijke eisen van het *Zentralkomitee der deutschen Katholiken* (ZdK) aan het adres van de Duitse bisschoppenconferentie. In een persmedede-

ling roept het ZDK tot drie keer toe – met uitroepstekens – de bisschoppen op „nu te handelen”. „Alsof ze met de vuist op tafel slaan”, zegt Bert Roebben, docent aan de universiteit van Bonn en specialist kerkontwikkeling en godsdienstonderwijs. „Het ZDK kun je vergelijken met het IPB in Vlaanderen, maar heeft formeel en structureel meer impact. Dat heeft te maken met de *Kirchen-*

steuer, de kerkbelasting. Mensen betalen dus om te behoren tot de kerk en verwachten daar iets voor in ruil. Eén en ander moet je kaderen in het onderzoek naar seksueel misbruik van minderjarigen door priesters en diakens”, verduidelijkt Roebben. „Men wil alles boven water krijgen. Sommige bisschoppen hebben de zaak echter laten woekeren en niet opgelost. Daarom vragen de

Duitse gelovigen juridisch om helderheid, maar wijzen ze ook op het structureel-systemisch probleem. Het ZDK zegt expliciet: ‘Het probleem zit in het systeem.’ Slechts de afbraak van de machtsstructuren in de Kerk, ‘zal leiden tot een noodzakelijke en grondige hervorming.’ In een reactie toont Christa Damen, voorzitter van het IPB, zich „absoluut” voorstander van de

gelijkgeschakeling man-vrouw in de Kerk en van de afschaffing van de celibaatsverplichting, weliswaar „geleidelijk, want we mogen geen druk zetten op hen die gekozen hebben voor het celibaat”. Zij merkt bij onze bisschoppen „beslist een gedragslijn voor het huwen van mannelijke priesters”, maar voelt voorts bij hen „op dit moment weinig openheid om verder te gaan”.

Vrouwenbijbel

De meeste vrouwen in de Bijbel staan bekend als de moeder, de dochter, de zus of de vrouw van een andere Bijbels figuur die meer bekendheid geniet. Om de rol van de vrouw in de Bijbel onder de aandacht te brengen, herschreef een comité van zo’n twintig vrouwen, onder leiding van vrouwenrechtenactiviste Elizabeth Cady Stanton, al in 1895 de Bijbel. Ze haalden er opmerkelijke passages uit en commentarieerden die aan de hand van hun persoonlijke overtuigingen. Hun *The Woman's Bible* werd met gemengde reacties onthaald, maar liet weinigen onverschillig.

Drie academici van de universiteiten van Straatsburg, Genève en Ottawa maakten van dat exploit een eenentwintigste-eeuwse variant. Het drietal verzamelde, net zoals Elizabeth Cady Stanton dat deed aan het einde van de negentiende eeuw, een twintigtal vrouwelijke theologen, zowel katholieke als protestantse. Zij stelden een tiental thema's samen aan de hand van kritische, feministische vraagstukken. Die thema's houden verband met de rol van vrouwen en de hedendaagse interpretatie van Bijbelse teksten.

Maria Magdalena

„Dit boek moet het belang van vrouwen in de Bijbel bevestigen”, zegt onderzoekster en auteur Laurianne Savoy. „Zo hebben we bijzondere aandacht voor Maria Magdalena, een Bijbels personage dat terugkeert in elk evangelie. Zij blijft trouw aan Jezus, ook wanneer Hij aan het kruis wordt genageld. Ze blijft zelfs bij Hem wanneer alle mannelijke discipelen bang vluchten. Ze begeeft zich als eerste naar zijn graf om er vast te stellen dat Hij is verrezen. Ze is een wezenlijke figuur in de evangeliën, maar ze wordt al te vaak opgevoerd als een prostituee die zich voor Jezus' voeten werpt. Haar blazen willen wij oppoetsen.”

Daarnaast hebben de auteurs aandacht voor de brieven van Paulus aan de ontluikende christelijke gemeenschappen. Sommige passages in die brieven zijn behoorlijk vrouwonvriendelijk. De auteurs waarschuwen daarvoor voor een al te letterlijke interpretatie van de Bijbel. (BC)

Elisabeth Parmentier, Laurianne Savoy & Pierrette Daviau, *Une bible des femmes*, Labor et fides, Genève, 2018, 288 blz., ISBN 978 28 3091 663 8.

Advertentie

Kom op tegen Kanker

Wij gunnen haar een wereld zonder kanker

Wij geloven dat morgen beter wordt. Dat steeds meer mensen kanker zullen overleven. Tot op een dag niemand het meer van kanker verliest. Daar kunt u nu al aan bijdragen door Kom op tegen Kanker op te nemen in uw testament. Uw legaat wordt gebruikt voor kankeronderzoek én voor betere zorg aan kankerpatiënten en hun omgeving. Lees meer, vraag nu de gratis brochure "Morgen wordt beter" aan. Dat kan met de antwoordstrook of via de website: komoptegenkanker.be/nalaten

Ja, ik ontvang graag de gratis informatiebrochure "Morgen wordt beter"

De heer MEVROUW

Voornaam Naam

Straat Nummer Bus

Postcode Gemeente

Stuur de ingevulde antwoordstrook in een gefrankeerde envelop naar: Kom op tegen Kanker, Koningsstraat 217, 1210 Brussel. Of contacteer ons via legaten@komoptegenkanker.be of op 02 227 69 69.

Wij gaan zorgvuldig om met uw gegevens en geven deze nooit door aan derden. Kijk op komoptegenkanker.be/privacybeleid voor meer informatie.